

شناسایی الگوهای ذهنی خبرگان در خصوص موانع جذب سرمایه‌گذار در ورزش حرفه‌ای ایران

پریسا جافری^۱، مهرعلی همتی نژاد^{۲*}

تاریخ تصویب: ۱۴۰۰/۰۴/۰۷

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۰۸/۲۷

چکیده

ساختار ورزش حرفه‌ای در دنیای مدرن وابسته به حضور سرمایه‌گذاران و بخش خصوصی می‌باشد و در کشورهای توسعه‌یافته، توسعه ورزش حرفه‌ای بدون حضور سرمایه‌گذاران امکان‌پذیر نیست. از این‌رو هدف پژوهش حاضر شناسایی الگوهای ذهنی خبرگان در خصوص موانع جذب سرمایه‌گذار در ورزش حرفه‌ای کشور بود. با توجه به روش‌شناسی کیو، این پژوهش در زمره پارادایم‌های تفسیری اثبات‌گرایانه است که به شیوه آمیخته بود. ابتدا با استفاده از پیشینه پژوهش و مصاحبه‌های عمیق با ۱۳ نفر از خبرگان متخصصان مدیریت ورزشی، سرمایه‌گذاران ورزشی، مدیران ورزشی و کارآفرینان ورزشی دارای حداقل ۵ سال سابقه فعالیت، عبارات کیو در ۳۳ عبارت شناسایی شد. روایی صوری و محتوایی عبارات و نمودار کیو به وسیله ۶ نفر از خبرگان تأیید شد. با تحلیل عوامل کیو (تحلیل عاملی اکتشافی و چرخش واریماکس) شش الگوی ریسک‌گرایان با درصد واریانس (۲۱/۲۱)، قانون‌گرایان (۱۹/۲)، بازارگرایان (۱۴/۱۹)، جذاب‌گرایان (۱۱/۹)، ساختارگرایان (۱۰/۳۶) و حمایت‌گرایان (۴/۹۸) به‌عنوان مهم‌ترین الگوهای ذهنی موانع جذب سرمایه‌گذار در ورزش حرفه‌ای کشور از دیدگاه خبرگان توسط نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۲ شناسایی و اولویت‌بندی شدند. به‌طور کلی نتیجه‌گیری شد که برای جذب سرمایه‌گذار ورزشی، ابتدا باید مشکلات و موانع را برطرف کرد و سپس اقدام به شناسایی عوامل توسعه پرداخت. در نهایت بیان شد همه الگوهای ذهنی بیان شده به یکدیگر مرتبط هستند و نمی‌توان یک الگو را بر الگوی دیگر ارجحیت داد، بلکه باید به همه آنها توجه شود. باید این موانع حل یا کاهش پیدا کند، زیرا سرمایه‌گذار با هدف کسب سود وارد می‌شود و در صورت سود سرمایه‌گذار و حمایت از آن، معامله‌ای برد برد شکل خواهد گرفت.

کلید واژه‌ها: الگوهای ذهنی، روش‌شناسی کیو، خبرگان، ورزش حرفه‌ای، سرمایه‌گذار.

Email: parisa.jaferi72@gmail.com

Email: ma_hemati@yahoo.com

۱. دانشجوی دکترای مدیریت ورزشی، دانشگاه گیلان، رشت

۲. استاد مدیریت ورزشی، دانشگاه گیلان، رشت*

مقدمه

با افزایش نقش ورزش در توسعه اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و حتی سیاسی کشورها، پیشرفت در زمینه ورزش به یکی از اولویت‌های راهبردی برنامه‌ریزان در کشورهای مختلف دنیا تبدیل شده است (گیاه شناس و همکاران، ۱۳۹۸). با توسعه اقتصاد اجتماعی و بهبود سطح زندگی مردم، ورزش به عاملی متداول در زندگی، تفریح و سرگرمی مردم تبدیل شده است. ورزش خود دارای ارزش‌های فرهنگی - اقتصادی در این بین است که روزبه‌روز در حال گسترش است؛ از این رو صنعت ورزش در چنین شرایطی ظهور کرده است. در کشورهای توسعه یافته غربی با توسعه سریع، صنعت ورزش در رشد اقتصادی ملی سهم بسزایی دارد (لیو^۱ و همکاران، ۲۰۰۹؛ هوو^۲، ۲۰۱۹). تحقیقات محققان نشان می‌دهد که صنعت ورزش در آمریکا طی دهه‌های اخیر سرعت گرفته است. طبق نظر میک^۳، تولید ناخالص داخلی ورزش (GDSP) یک کشور به ارزش بازار حاصل از کالاها و خدمات مرتبط با ورزش مرتبط است. در حالی که میک تخمین می‌زند که تولید ناخالص داخلی ورزش ایالات متحده در سال ۱۹۹۵ به ۱۵۲ میلیارد دلار رسیده است (میک، ۱۹۹۷). تحقیقات میلانو و چلادورای^۵ نشان می‌دهد که محافظه‌کارانه‌ترین ارزیابی ارزش تولید ناخالص داخلی ورزش ایالات متحده در سال ۲۰۰۵، ۱۶۸/۴۶۹ میلیارد دلار بوده است (میلانو و چلادورای، ۲۰۱۱ به نقل از وانگ^۶ و همکاران، ۲۰۱۹). تولید ناخالص داخلی ورزش ژاپن ۲/۴ درصد از تولید ناخالص داخلی خود را در سال ۲۰۱۲ به خود اختصاص داد (وانگ و همکاران، ۲۰۱۹).

امروزه در کشورهای مختلف، منابع مالی برای ارائه خدمات ورزشی از منابعی مانند بخش خصوصی تأمین می‌شود. گروه‌های مختلف دائماً از شرکت‌ها می‌خواهند تا از رویدادها و فعالیت‌های آنان حمایت کنند. شرکت‌ها نیز به دنبال این هستند که مردم آنها را بیشتر ببینند (خسرو منش و همکاران، ۱۳۹۷). این بخش با انگیزه‌ی کسب سود و درآمدزایی وارد بسیاری از حوزه‌ها می‌شود. بخش غیرعمومی که عمدتاً شامل بخش خصوصی داخلی و سرمایه‌گذاران خارجی است در بسیاری از فعالیت‌های ورزشی که قابلیت درآمدزایی دارند سرمایه‌گذاری می‌کند. یافته‌های پژوهشی نشان دهنده‌ی کسب مزایای بسیار زیاد در این زمینه است به طوری که این بخش می‌تواند نقشی مؤثر در توسعه‌ی ورزش همگانی، قهرمانی و اهدافی از قبیل اشتغال‌زایی داشته باشد (خسروی زاده و همکاران، ۱۳۹۳). ورزش در جهان به‌عنوان صنعتی رو به توسعه مطرح است و از آنجایی که در این عرصه، به‌عنوان ششمین صنعت درآمدزای کشورهای توسعه‌یافته توجه بسیاری از مدیران را به خود معطوف ساخته است (ضیا و همکاران، ۱۳۹۴)؛ از این رو سرمایه‌گذاران، صنعت ورزش را برای سرمایه‌گذاری انتخاب می‌کنند. یک بررسی منظم در مورد تأثیر اجتماعی فرهنگ و ورزش منتشر شد که شواهد فزاینده‌ای برای سیاست‌گذاران در انگلیس و جامعه بین‌المللی ارائه می‌دهد (تیابوت و همکاران^۷، ۲۰۱۷). تحقیقات محدودی در مورد ارزش مالی نتایج اجتماعی حاصل از ورزش برای جامعه وجود دارد. مطالعات بیشتر از روش‌های غیرمالی برای تعیین کمیت اهمیت نسبی نتایج اجتماعی، به‌عنوان مثال، رتبه‌بندی استفاده می‌کنند. در مواردی هم که تحقیقات از نتایج اجتماعی سودآور بحث می‌کند، اغلب برای امکانات یا ابتکار عمل در مکان‌های خاص جغرافیایی است (بیکر تیلی^۸، ۲۰۱۰، ۲۰۱۲، ۲۰۱۳). از همین رو دیویس^۹ و همکاران (۲۰۱۹) در پژوهش خود به بررسی بازده اجتماعی سرمایه‌گذاری^{۱۰} (SROI) در ورزش و ارائه الگویی برای اندازه‌گیری ارزش مشارکت در انگلیس پرداختند. طبق مطالعه آنها، در سال ۲۰۱۳ ارزش اجتماعی مشارکت ورزشی در انگلیس ۴۴/۸ میلیارد پوند و کل ورودی‌های مالی و غیر مالی به ورزش ۲۳/۵ میلیارد پوند بوده است و نسبت بازده اجتماعی

1. Liu
2. Huo
3. Meek
4. Gross Domestic Sport Product
5. Milano, M., & Chelladurai
6. Wang
7. Thibaut et al
8. Baker Tilly
9. Davies
10. Social return on investment (SROI)

سرمایه‌گذاری ۱/۹۱ را نشان می‌دهد. این بدان معناست که برای هر ۱ پوند سرمایه‌گذاری شده در ورزش، ارزش ۱/۹۱ پوند سود اجتماعی ایجاد شده است. این تحقیقات پیامدهای بسیاری برای سیاست‌گذاران دارد. در نتیجه این شواهد را ارائه می‌دهد که ورزش باعث ایجاد ارزش در جامعه در چندین پیامدهای اجتماعی می‌شود و برای سیاست‌گذاران امکان تحقق تحقیقات مبتنی بر شواهد را فراهم می‌کند (دزیمینویس و همکاران^۱، ۲۰۱۹). رقابت بین کشورها برای موفقیت در مسابقات بین‌المللی ورزشی منجر به افزایش رقابت (هولی هان و ژانگ^۲، ۲۰۱۳) و افزایش سرمایه‌گذاری در ورزش شده است. از آنجا که تقاضای موفقیت افزایش یافته و عرضه مدال تقریباً ثابت مانده است (شیبلی و بینگام^۳، ۲۰۰۸)، بازده کاهش سرمایه‌گذاری وجود دارد. در نتیجه، کشورها باید برای حفظ سطح عملکرد فعلی، سرمایه‌گذاری زیادی را در ورزش انجام دهند. شواهدی از کشورهایی وجود دارد که طی یک دهه گذشته هزینه‌های ورزشی خود را دو برابر کرده‌اند، اما موفقیت در ورزش به طور قابل توجهی کاهش یافته است. از این‌رو، بسیاری از کشورها با تمرکز روی ورزش‌هایی که در آن رقابت کم است و یا در آن رشته خود را مزیت رقابتی می‌دانند، تصمیمات استراتژیک برای حداکثر رساندن تعداد مدال‌هایی که می‌توانند کسب کنند گرفته‌اند. به عنوان مثال، در یک مدل دو عاملی ساده، یک کشور نسبتاً ثروتمند با سطح آب کافی اما جمعیت کم ممکن است در ورزش‌های پر سرمایه مانند قایقرانی تخصص داشته باشد. در حالی که یک کشور کمتر توسعه یافته ممکن است در رشته‌های ورزشی تخصص داشته باشد که سرمایه نسبتاً کم اهمیت‌تر باشد، مانند ورزش‌های رزمی (ژانگ و همکاران، ۲۰۱۷). علاوه بر این، به نظر می‌رسد کشورها در ورزش‌هایی سرمایه‌گذاری می‌کنند که در آن سنت موفقیت را بنا کرده‌اند یا از نظر فرهنگی دارای اهمیت هستند، مانند اسکیت روی یخ در هلند یا جودو در ژاپن. بنابراین سرمایه‌گذاری گسترده به‌طور فزاینده‌ای برای کسب و کارها در این بخش مورد توجه قرار گرفته است (دی باشر همکاران^۴، ۲۰۱۵ و هوانگ^۵ و همکاران، ۲۰۱۸).

تحقیقات پراکنده‌ای در زمینه جذب سرمایه‌گذار و عدم سرمایه‌گذاری در صنعت ورزش در داخل و خارج انجام شده است که هر کدام در مقاطع زمانی مختلف موانع و راهکارهایی ارائه داده‌اند. جلالی فراهانی و علیدوست قهفرخی (۱۳۹۲) به تحلیل موانع اقتصادی مؤثر بر اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی در ورزش حرفه‌ای ایران پرداختند؛ محققین این موانع را به دو دسته کلی (موانع اقتصادی و مالی) و (موانع سرمایه‌گذاری و مالی) دسته‌بندی کردند که شامل بی‌ثباتی در سیاست‌های پولی و مالی کشور، مشارکت نکردن سرمایه‌گذاران خارجی در بازارهای سرمایه داخل، مالکیت دولتی بسیاری از صنایع، کارخانه‌ها، نهادها و سازمان‌های ورزشی و غیر ورزشی، کم بودن سرانه درآمد ملی در کشور، نبود امنیت اقتصادی و خطر زیاد سرمایه‌گذاری در ورزش حرفه‌ای، عدم تخصیص حق پخش تلویزیونی مناسب به باشگاه‌ها، ساختار بلیت فروشی متمرکز در سازمان لیگ حرفه‌ای، شفاف نبودن اطلاعات مالی و اقتصادی باشگاه‌ها، سازمان لیگ و فدراسیون بود. نتایج پژوهش عسکریان (۱۳۹۰) در مورد بررسی موانع سرمایه‌گذاری خصوصی در ورزش استان آذربایجان شرقی، نشان داد که مانع مربوط به امور بانکی مهمترین مانع در جذب سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در این استان است. نادریان و قدوسی (۱۳۹۵) تنگناهای موجود در سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در تولید وسایل و تجهیزات ورزشی را شناسایی کردند که عبارت بودند از: عدم وجود قوانین حمایتی لازم در تولید، عدم وجود تشکیلات تخصصی در نهادهای مسئول، جاذبه‌ها یا فرصت‌های موجود در سرمایه‌گذاری‌های جایگزین و مشکلات تأمین سرمایه، مشکل اخذ مجوزهای مورد نیاز. ددوسنکو^۶ (۲۰۲۱) در پژوهش خود در مورد سرمایه‌گذاری در حیطه ورزش و بهداشت پرداخت و روندها و چالش‌های واقعی در سیستم سرمایه‌گذاری تأثیرگذار را بررسی کرد. وی بیان کرد فضای سرمایه‌گذاری بسیار جزئی شده و بخش‌های مختلف بازار

1. Dziemianowicz
2. Houlihan & Zheng
3. Shibli & Bingham
4. De Bosscher
5. Huang
6. Dedusenko

سرمایه‌گذاری دارای ویژگی‌های مختلف هستند که روندهای اقتصاد کلان، برخی از خطرات سیاسی و اقتصادی را نشان می‌دهد که تأثیرات مهمی بر فضای سرمایه‌گذاری دارد. ولر^۱ (۲۰۲۰) نشان داد عواملی مانند ارائه خدمات، منابع و سیاست‌های سازمانی و رهبری به عنوان موضوعات تسهیل‌کننده کمک مالی افراد در ورزش است. سیمینسکا^۲ (۲۰۲۰) نوع خاصی از پروژه‌های سرمایه‌گذاری را نشان داد که مربوط به زیرساخت‌های ورزشی بود. تکامل رویکرد به ورزش در ترکیب با آخرین دستاوردهای معماری را در پروژه‌های مدرن و دیدنی ورزشی متعلق به اصطلاح «نسل پنجم امکانات»، به نام ورزشگاه‌ها - شهرها به عنوان فضاهای مستقل با زیرساخت‌های شهری خود بررسی نمود و نشان داد به‌طور کلی با استانداردهای مورد استفاده در بخش‌های دیگر بازار املاک و مستغلات و به ویژه ورزشگاه‌های چند منظوره و جمع و جور مطابقت دارد. سیمینسکا بیان کرد با این شیوه سرمایه‌گذاران ورزشی به سمت ساخت اماکن چند منظوره پیش رفته‌اند. دیزمانکویچ و همکاران^۳ (۲۰۱۹) در تحقیق خود نشان دادند فاکتورهای موقعیتی نقش مستقیمی در جذب سرمایه‌گذاران دارند. پورتیلا^۴ و همکاران (۲۰۱۶) نیز در پژوهش خود با هدف تجزیه و تحلیل سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در اسپانیا نشان دادند که ورود مستقیم به سرمایه در اسپانیا عمدتاً با توجه به اندازه بازار، سطح سرمایه انسانی در تعامل با دستمزدها و خصوصیات خود مادرید تعیین می‌شود. گانترو کریستولوا^۵ (۲۰۱۶) در مقاله خود به تعیین عوامل مؤثر در مستقیم سرمایه‌گذاری در اروپای مرکزی و شرقی پرداختند و به این نتیجه رسیدند علاوه بر وجهه و ریسک بین‌المللی این مناطق، عواملی مانند اندازه بازار، هزینه نیروی کار و آزاد سازی تجارت اهمیت زیادی در جذب سرمایه‌گذاران خارجی دارد. پاپاپتولیوس^۶ و همکاران (۲۰۱۸) در تحقیق خود برند کشور و پیامدهای آن را در توسعه و جذب سرمایه‌گذار به اثبات رساندند. در تحقیقی دیگر گارسوس^۷ و همکاران (۲۰۱۷) نشان دادند برنامه‌های تشویقی نقش زیادی در جذب سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی دارد. نیوو و مانیارا^۸ (۲۰۱۸) نشان دادند که کارآفرینی و کارکردهای قانونی و مقرر مهم‌ترین نقش بخش دولتی کنیا در ایجاد یک فضای رقابتی در جذب سرمایه‌گذار برای بخش گردشگری محسوب می‌شوند.

با توجه به مطالب فوق، کسب و کار و سرمایه‌گذاری در هر کشور مستلزم فراهم بودن محیط نهادی مناسب و امنیت در آن کشور است. صاحبان سرمایه، سرمایه‌های خود را در کشوری به کار خواهند انداخت که علائم و نشانه‌های امنیت اقتصادی به خوبی در آن قابل مشاهده باشد. از سوی دیگر ورزش به دلیل بهره‌مندی از جذابیت و هیجان زیاد هدف اولیه بسیاری از مردمی است که می‌خواهند تفریح کنند یا به سلامتی و تندرستی برسند. به همین دلیل ورزش جایگاهی مناسب برای شکل‌گیری سفر و گردشگری است (عسکرزاده و حیدری‌نژاد، ۱۳۹۰). سیاست‌گذاران و برنامه‌ریزان هر جامعه باید به‌طور مستمر وضعیت سرمایه‌گذاری در کشور را اندازه‌گیری و آسیب‌شناسی بکنند و ایران در جذب سرمایه‌گذار در امور ورزشی موفق عمل نکرده است در صورتی که کشورهای اطراف ایران مانند ترکیه، امارات، قطر و... درآمد هنگفتی از صنعت ورزش و به طبع آن از گردشگری ورزشی داشته‌اند و کشور ما نتوانسته سرمایه‌گذاران را جذب نماید، این تحقیق به دنبال شناسایی الگوی ذهنی خبرگان در خصوص موانع جذب سرمایه‌گذاران در ورزش کشور است تا بتواند با شناسایی موانع و محدودیت‌ها راهکارهایی برای برون رفت از این وضعیت نیز ارائه دهد. از آنجایی که روش‌شناسی کیو مشتمل بر الگوهای ذهنی خبرگان مختلف است که هر گروه از خبرگان، یک عامل را قوی‌تر از سایر موارد می‌دانند، در این تحقیق از این رویکرد استفاده شد تا این الگوها شناسایی و اولویت‌بندی شوند تا بتوان راهکارها را بر اساس این دسته‌بندی‌ها ارائه کرد.

1. Weller
2. Siemińska
3. Dziemiankiewicz et al
4. Portilla
5. Gunter & Kristalova
6. Papadopoulos
7. Garsous
8. Ndivo & Manyara

روش‌شناسی پژوهش

با توجه به این که این پژوهش به دنبال شناسایی الگوهای ذهنی خبرگان می‌باشد، از تحقیقات پارادایم تفسیری محسوب می‌شود و چون سنجش متغیرهای از پیش تعیین شده، به وسیله معیارهای کمی (همانند تحلیل عاملی اکتشافی) صورت می‌پذیرد، به عنوان پارادایمی اثبات‌گرایانه مطرح می‌شود. در نتیجه چارچوب کلی این پژوهش، از نوع پارادایم تفسیری-اثبات‌گرایی است. از منظر هدف تحقیق کاربردی است و به دلیل جمع‌آوری اطلاعات توسط معیارهای کیفی به دست می‌آید و مرحله شناسایی الگوهای ذهنی توسط معیارهای کمی می‌باشد، از نوع تحقیقات آمیخته محسوب می‌شود. روش‌شناسی کیو جهت درک راحت سلیقه‌ها و دیدگاه‌های افراد به کار برده می‌شود، افرادی را که دارای ذهنیت مشترکی هستند شناسایی کرده و بر پایه تحلیل‌های آماری استوار است. جامعیت عبارات نمونه کیو با فضای گفتمان روایی مطالعه کیو را شکل می‌دهد؛ به بیان بهتر؛ محقق از خود باید این پرسش را داشته باشد که آیا عباراتی که گردآوری کرده است از جامعیت و وسعت خوبی برخوردار هستند که ذهنیت‌های مختلفی را ایجاد کنند (یاسینی و همکاران، ۱۳۹۵).

در پژوهش حاضر روش کیو در ۵ مرحله اجرا شده است (وست، ۲۰۱۴) که عبارتند از:

۱- ایجاد کردن فضای گفتمان و مجموعه‌های کیو

۲- انتخاب و گزینش مشارکت‌کنندگان و ارزش‌گذاری کیو

۳- تکمیل ارزش‌گذاری نمودارهای کیو

۴- تکمیل داده‌ها

۵- تفسیر عامل‌ها و الگوهای ذهنی

در اولین مرحله، از منابع کتابخانه‌ای، نوشتاری، مقالات و مصاحبه‌های عمیق با ۱۳ نفر از متخصصان مدیریت ورزشی، سرمایه‌گذاران ورزشی، مدیران ورزشی و کارآفرینان ورزشی دارای حداقل ۵ سال سابقه فعالیت جهت مشخص نمودن عبارات کیو استفاده شد. سؤالات مورد استفاده در مصاحبه‌ها به صورت نیمه ساختار یافته و از سؤالات باز بود که در نهایت عبارات استخراج شد و مجدداً به تأیید افراد مصاحبه شونده درآمد. مطالعات کیو به ۲۰ الی ۶۰ عبارت نیازمند است اگر چه هیچ معیار قطعی برای این تعداد گزارش نشده است (یاسینی و همکاران، ۱۳۹۵). از میان ۵۲ گزاره به دست آمده از مبانی نظری و مصاحبه‌ها، در نهایت ۳۳ گزاره تأیید شد که در جدول ۱ مشاهده می‌شود.

بعد از این مرحله نوبت به شناسایی ذهنیت‌ها با روش کمی و به کمک تکنیک تحلیل عاملی کیو رسید. همانند تعداد عبارات نامشخص در روش‌شناسی کیو برای تعداد مشارکت‌کنندگان در انجام پژوهش کیو نیز ملاک قطعی وجود ندارد و می‌تواند شامل تعداد متفاوتی مشارکت‌کننده باشد با این حال تعداد مشارکت‌کنندگان در مقالات مختلفی بین ۱۰ الی ۵۰ نفر گزارش شده است (خداداد حسینی، نجات و هاشمی، ۱۳۹۶). در پژوهش حاضر تعداد مشارکت‌کنندگان ۲۳ نفر بود که عبارات کیو را مرتب نمودند. مشارکت‌کنندگان شامل متخصصان مدیریت ورزشی، سرمایه‌گذاران ورزشی، مدیران ورزشی، کارآفرینان ورزشی، اقتصاد، بازاریابی ورزشی و اساتید دانشگاه (با مدرک کارشناسی ارشد و بالاتر) بودند که به صورت غیراحتمالی انتخاب شدند. از این تعداد، ۵ نفر از مشارکت‌کنندگان که اطلاعات آنها قابل تحلیل نبود از تحقیق کنار گذاشته شدند و در نهایت تحلیل عاملی کیو بر روی ۲۳ نفر انجام شد.

جدول ۱: عبارات کیو در پژوهش حاضر

کد عبارت	عوامل کیو	منبع مورد استفاده	
		تکرار عامل در مصاحبه	مبانی نظری
۱	وضعیت نامناسب قوانین کار، بیمه و مالیات		*
۲	فقدان برنامه‌ریزی جامع و روشن برای ارتقاء سرمایه‌گذاری	۲	خسروی زاده و همکاران (۱۳۹۳)
۳	عدم بخش‌بندی ساختار ورزش کشور	۴	
۴	نبود ساز و کارهای قانونی برای ورود بخش خصوصی	۲	خسروی زاده و همکاران (۱۳۹۳)
۵	نظام انگیزشی کم برای سرمایه‌گذاران در صنعت ورزش	۵	
۶	نبود محیط رقابتی سالم و شفاف	۳	کشاورز و همکاران (۱۳۹۴)
۷	کوچک بودن ابعاد بازار سرمایه ورزش در ایران	۲	عسکر زاده و حیدری نژاد (۱۳۹۰)
۸	لیگ‌های ورزشی ضعیف	۶	
۹	فقدان شفافیت مالی و اقتصادی در بخش‌های ورزشی		خسروی زاده و همکاران (۱۳۹۳)
۱۰	بازار محدود ورزش کشور	۲	خسروی زاده و همکاران (۱۳۹۳)
۱۱	مقاومت برخی جریان‌ها در برابر حضور سرمایه‌گذاران در ورزش کشور	۴	
۱۲	حاکمیت قانونی ضعیف در امور ورزشی	۴	
۱۳	سیستم بسته اقتصادی کشور و عدم حمایت از سیستم اقتصادی باز	۴	کشاورز و همکاران (۱۳۹۴)
۱۴	مشکلات درآمدزایی به صورت حرفه‌ای و بلیط فروشی	۵	
۱۵	سودآوری کم سرمایه‌گذاری در ورزش کشور	۳	
۱۶	نبود مشوق‌ها و حمایت‌های مالیاتی مناسب برای سرمایه‌گذاری	۳	خسروی زاده و همکاران (۱۳۹۴)
۱۷	برگزاری کم رویدادهای بین‌المللی ورزشی	۵	
۱۸	بازگشت سرمایه ضعیف	۱	مصلی نژاد و همکاران (۱۳۹۳)
۱۹	مشکلات قانونی ورود ورزش به بورس و اوراق بهادار		میرزاخانی (۱۳۹۱)
۲۰	امنیت ضعیف و ریسک بالا در صنعت ورزش ایران	۵	
۲۱	عدم تخصیص تسهیلات مناسب به بخش خصوصی در کارگروه اشتغال و سرمایه‌گذاری	۲	خسروی زاده و همکاران (۱۳۹۴)
۲۲	تحریم‌های بین‌المللی شدید	۷	
۲۳	مالکیت دولتی بسیاری از سازمان‌های ورزشی	۴	ریزوندی و همکاران (۱۳۹۹)
۲۴	ضعف فن‌آوری و تکنولوژی به‌روز در ایران	۳	
۲۵	زیر ساخت‌های ورزشی ضعیف و عدم تطابق با استانداردهای جهانی	۴	
۲۶	مشکلات سیاست‌های اقتصادی دولت	۶	
۲۷	تغییرات مستمر در محیط اقتصادی کشور	۲	خسروی زاده و همکاران (۱۳۹۴)
۲۸	فقدان امکان‌سنجی و تحلیل هزینه منفعت		فرقان‌دوست حقیقی و همکاران (۱۳۹۴)
۲۹	عدم ثبت قراردادهای قانونی و بلندمدت با سرمایه‌گذاران	۴	
۳۰	نرخ زیاد سود تسهیلات اعطایی برای سرمایه‌گذاری بخش خصوصی	۲	خسروی زاده و همکاران (۱۳۹۴)
۳۱	مداخلات غیر قانونی در مناقصه‌ها و مزایده‌ها	۳	
۳۲	عدم نظام مدیریت درست بازاریابی ورزشی در ورزش حرفه‌ای	۲	
۳۳	عدم درآمدزایی به شکل حرفه‌ای از حق پخش تلویزیونی و رسانه تلویزیون	۶	

نحوه مرتب‌سازی کارت‌ها نیز به این صورت است که ابتدا از مشارکت‌کنندگان خواسته شد کارت‌ها را به دسته‌های مختلف (تأثیرات مثبت، تأثیرات منفی، و بی‌تأثیر) تقسیم نموده و در نهایت در نمودار کیو (از -۴ تا +۴) قرار دهند. توزیع در نمودار کیو به صورت اجباری بوده و نمودار به صورت نرمال طراحی شده است (شکل ۱).

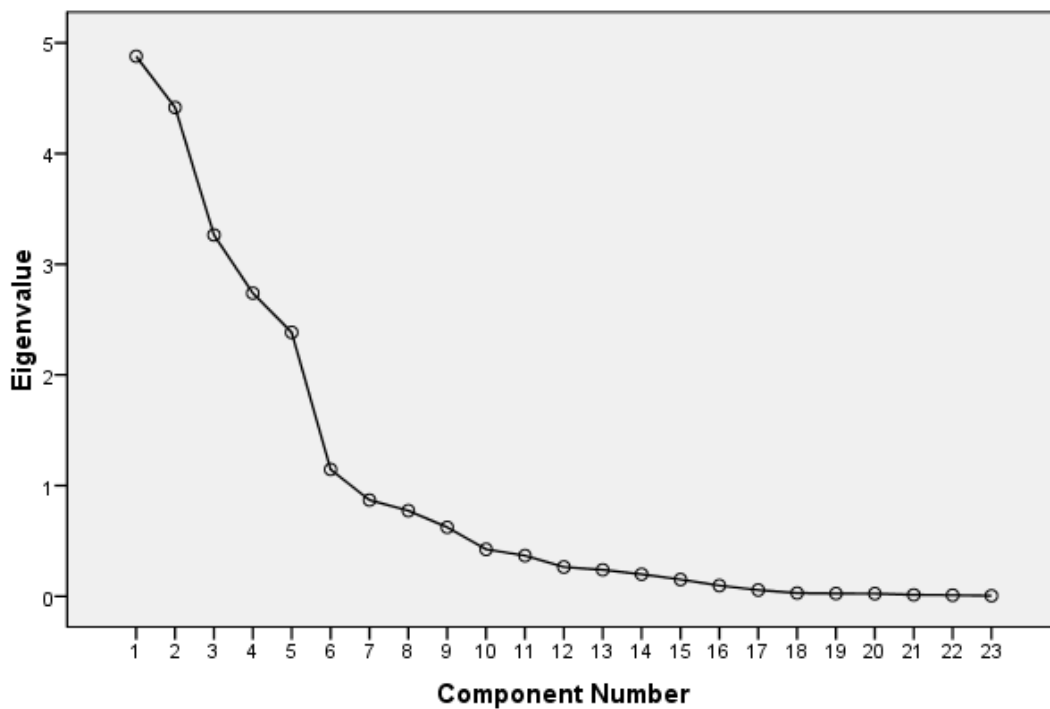
بیشترین تأثیر	پیوستار نزدیک به بیشترین تأثیر			بی‌تأثیر	پیوستار نزدیک به کمترین تأثیر			کمترین تأثیر
+۴	+۳	+۲	+۱	۰	-۱	-۲	-۳	-۴
۳	۱	۲	۱۱	۵	۷	۲۱	۶	۴
۱۴	۱۰	۱۳	۲۳	۱۵	۱۲	۲۴	۹	۸
۳۳	۱۷	۲۷	۲۶	۱۸	۱۶	۲۸	۲۲	۳۱
		۳۲	۲۹	۲۰	۱۹	۳۰		
			۲۵					

شکل ۱: نمونه‌ای از توزیع کارت‌های کیو در نمودار کیو

یافته‌های تحقیق

برای مشخص کردن تعداد مطلوب مؤلفه‌ها در روش‌شناسی کیو نمودار سنگ‌ریزه مورد استفاده قرار می‌گیرد؛ تغییرات مقادیر ویژه در ارتباط با عامل‌ها توسط این نمودار نشان داده می‌شود. با توجه به نظر و دیدگاه خبرگان، به طور مجموع تعداد ۶ عامل بالاتر از عدد ۱ شناسایی شدند که این شش عامل حدود ۸۲/۶۱۱ درصد از کل عامل‌ها را پوشش می‌دهند (شکل ۲).

Scree Plot

شکل ۲: نمودار سنگ‌ریزه (اسکری) الگوهای ذهنی خبرگان در خصوص موانع سرمایه‌گذاری در ورزش حرفه‌ای کشور

فرآیند تحلیل کیو

به‌منابه تحلیل عاملی اکتشافی، تحلیل عاملی کیو نیز از دو مرحله تشکیل می‌شود؛ در مرحله اول عامل‌ها استخراج شده و در مرحله دوم چرخش عامل‌ها به‌طوری‌که قابل تفسیر باشند انجام می‌شود. البته انجام مرحله دوم زمانی ضرورت دارد که تفسیر عامل‌های مرحله دوم به آسانی نباشد؛ یعنی به‌عنوان ذهنیت‌های مشخصی نتوان آنها را تعریف کرد. برای انجام مرحله ابتدایی تحلیل عاملی کیو روش مؤلفه‌های اصلی، از رایج‌ترین شیوه‌های استخراج عامل‌ها می‌باشد. میزان واریانس هر الگوی ذهنی و مقدار ویژه آن در جدول ۲ نشان داده شده است.

جدول ۲: میزان واریانس تبیین شده هر عامل یا الگوی ذهنی و مقدار ویژه آن

چرخش متعامد عامل‌ها			تعداد الگوهای ذهنی پژوهش
واریانس تجمعی	درصد واریانس	جمع کل	
۲۱/۲۱	۲۱/۲۱	۴/۸۷	الگوی ذهنی اول: ریسک‌گرایان
۴۰/۴۱	۱۹/۲۰	۴/۱۷	الگوی ذهنی دوم: ساختارگرایان
۵۴/۶۰	۱۴/۱۹	۳/۲۶	الگوی ذهنی سوم: بازارگرایان
۶۶/۵۱	۱۱/۹۰	۲/۷۳	الگوی ذهنی چهارم: جذاب‌گرایان
۷۶/۸۸	۱۰/۳۶	۲/۳۸	الگوی ذهنی پنجم: قانون‌گرایان
۸۱/۸۶	۴/۹۸	۱/۱۴	الگوی ذهنی ششم: حمایت‌گرایان

از شیوه‌های معمول چرخش متعامد عوامل می‌توان به شیوه واریماکس^۱ اشاره نمود. در پژوهش حاضر نیز جهت قابل تفسیر بودن عوامل، از چرخش متعامد واریماکس استفاده شده است که نتایج آن را در جدول ۳ قابل مشاهده است.

جدول ۳: دسته‌بندی الگوهای ذهنی نشش‌گانه مشارکت‌کنندگان (ماتریس تحلیل عاملی)

خبرگان	الگوهای ذهنی					
	الگوی ذهنی ۱	الگوی ذهنی ۲	الگوی ذهنی ۳	الگوی ذهنی ۴	الگوی ذهنی ۵	الگوی ذهنی ۶
M1	.13	.6	-.08	.41	.13	.11
M2	-.40	-.26	-.57	.36	-.34	.36
M3	-.79	.14	.38	.35	.18	-.02
M4	.25	.68	-.13	.01	.31	-.17
M5	.39	-.62	.06	.52	.32	-.15
M6	.39	.03	.64	.32	-.37	.23
M7	.41	.64	-.06	-.00	.31	.10
M8	.18	-.50	.29	-.47	.31	.36
M9	-.74	.12	.35	.44	.17	-.12
M10	-.78	.19	.44	.22	.21	-.03
M11	-.35	-.05	-.66	.19	-.20	.06
M12	.36	.57	-.18	.11	.28	.08
M13	.17	.60	-.34	.27	.27	.17
M14	.42	-.67	.00	.42	.27	-.00
M15	.47	-.52	-.07	.52	.30	-.20
M16	-.38	-.25	-.57	.34	-.37	.36
M17	-.81	.08	.33	.31	.22	.05

M18	.01	-.43	.13	-.31	.63	.44
M19	.43	.16	.62	.26	-.48	.16
M20	.44	-.35	-.07	.62	.17	.03
M21	-.33	-.04	.16	-.12	.40	.41
M22	.32	.63	-.20	.22	.16	.24
M23	.43	.20	.64	.17	-.43	.21

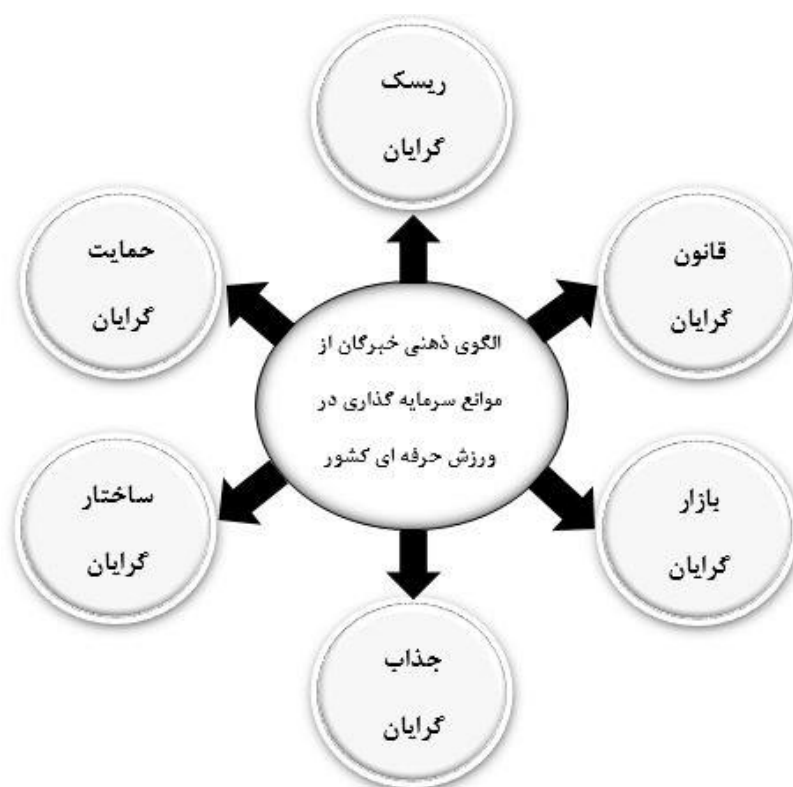
در مطالعه حاضر هدف از انجام و مطالعه کیو و جهت تفسیرپذیر بودن عوامل، تعداد شش ذهنیت متفاوت (الگوی ذهنی) در خصوص موانع سرمایه‌گذاری در ورزش حرفه‌ای کشور شناسایی شدند و به خاطر عقاید مشترک و اشتراک نظرات در قالب‌های مجزا قرار گرفتند. در جدول شماره ۴ الگوهای ذهنی ساخته شده از نمونه‌های کیو و مشارکت‌کنندگان در هر الگوی ذهنی به ترتیب نشان داده شده است.

جدول ۴: الگوهای ذهنی ساخته شده از نمونه‌های کیو به ترتیب اولویت و مشارکت‌کنندگان در هر الگوی ذهنی

الگوی ذهنی	عوامل کیو	کدهای کیو	خبرگان
ریسک‌گرایان	وضعیت نامناسب قوانین کار، بیمه و مالیات	Q1	M3, M9,M10, M17
	نبود محیط رقابتی سالم و شفاف	Q6	
	سودآوری کم سرمایه‌گذاری در ورزش کشور	Q15	
	مشکلات قانونی ورود ورزش به بورس و اوراق بهادار	Q19	
	امنیت ضعیف و ریسک بالا در صنعت ورزش ایران	Q20	
	تحریم‌های بین‌المللی شدید	Q22	
	تغییرات مستمر در محیط اقتصادی کشور	Q27	
قانون‌گرایان	عدم ثبت قراردادهای قانونی و بلندمدت با سرمایه‌گذاران	Q29	M1,M4, M7,M8, M12, M13, M14, M22
	نبود ساز و کارهای قانونی برای ورود بخش خصوصی	Q4	
	مقاومت برخی جریان‌ها در برابر حضور سرمایه‌گذاران در ورزش کشور	Q11	
	حاکمیت قانونی ضعیف در امور ورزشی	Q12	
بازارگرایان	مشکلات سیاست‌های اقتصادی دولت	Q26	M2,M6, M11, M16, M19, M23
	مداخلات غیر قانونی در مناقصه‌ها و مزایده‌ها	Q31	
	فقدان شفافیت مالی و اقتصادی در بخش‌های ورزشی	Q9	
	بازار محدود ورزش کشور	Q10	
	سیستم بسته اقتصادی کشور و عدم حمایت از سیستم اقتصادی باز	Q13	
جذاب‌گرایان	مشکلات درآمدزایی به صورت حرفه‌ای و بلیط فروشی	Q14	M5,M15, M23
	نرخ زیاد سود تسهیلات اعطایی برای سرمایه‌گذاری بخش خصوصی	Q30	
	عدم نظام مدیریت درست بازاریابی ورزشی در ورزش حرفه‌ای	Q32	
	کوچک بودن ابعاد بازار سرمایه ورزش در ایران	Q7	
	لیگ‌های ورزشی ضعیف	Q8	
	برگزاری کم رویدادهای بین‌المللی ورزشی	Q17	
گراژ	بازگشت سرمایه ضعیف	Q18	M18
	مالکیت دولتی بسیاری از سازمان‌های ورزشی	Q23	
	عدم درآمدزایی به شکل حرفه‌ای از حق پخش تلویزیونی و رسانه تلویزیون	Q33	
	عدم بخش‌بندی ساختار ورزش کشور	Q3	

	ضعف فن آوری و تکنولوژی به روز در ایران	Q24	
	زیرساخت‌های ورزشی ضعیف و عدم تطابق با استانداردهای جهانی	Q25	
	فقدان امکان‌سنجی و تحلیل هزینه منفعت	Q28	
حمایت‌گرایان	فقدان برنامه‌ریزی جامع و روشن برای ارتقاء سرمایه‌گذاری	Q2	M21
	نظام انگیزشی کم برای سرمایه‌گذاران در صنعت ورزش	Q5	
	نبود مشوق‌ها و حمایت‌های مالیاتی مناسب برای سرمایه‌گذاری	Q16	
	عدم تخصیص تسهیلات مناسب به بخش خصوصی در کار گروه اشتغال و سرمایه‌گذاری	Q21	

با توجه به موارد ذکر شده و براساس امتیازات داده شده از سوی خبرگان به عوامل کیو و همچنین مصاحبه‌ها و نحوه ارزش‌گذاری کارت‌ها در نمودار کیو از سوی خبرگان، تحلیل و تفسیر عقاید و دیدگاه‌های هر الگوی ذهنی صورت گرفته است. این الگوهای ذهنی به شرح شکل ۳ می‌باشد.

شکل ۳: الگوهای ذهنی شناسایی شده

بحث و نتیجه‌گیری

هدف تحقیق حاضر شناسایی الگوهای ذهنی خبرگان از موانع سرمایه‌گذاری در ورزش حرفه‌ای کشور بود. سرمایه‌گذاری یکی از عوامل مهم و مؤثر بر رشد اقتصادی است که می‌تواند با افزایش توان تولیدی کشور، به بهبود اشتغال و کاهش بیکاری نیز کمک کند. به همین دلیل مهم است که موانع بر سر راه سرمایه‌گذاران در این صنعت پر سود و رقابتی شناسایی و در مورد آنها بحث شود. از آنجایی که در این تحقیق، خبرگان نظرات مختلفی را داشتند و هر کدام سهم یک سری از عوامل مرتبط با یکدیگر را بیشتر می‌دیدند، روش‌شناسی کیو که دربرگیرنده الگوهای ذهنی مختلف است مناسب‌ترین شیوه برای این پژوهش بود. در مجموع شش الگوی ذهنی مختلف شناسایی شد.

اولین الگوی ذهنی و اولویت اول از منظر خبرگان، الگوی «ریسک‌گرایان» بود. این الگو نشان دهنده این مسئله بود که عوامل خطرزا و ریسکی بودن شرایط در ورزش حرفه‌ای کشور اصلی‌ترین عامل برای جذب سرمایه‌گذاران می‌باشد. مشکلاتی از قبیل «وضعیت نامناسب قوانین کار، بیمه و مالیات»، «نبود محیط رقابتی سالم و شفاف»، «سودآوری کم سرمایه‌گذاری در ورزش کشور»، «تحریم‌های بین‌المللی شدید» و... مصداق عامل ریسک‌گرایان بود. در تحقیقات متعدد دیگری نیز این عوامل از مشکلات سرمایه‌گذاری مطرح شده بود. فراهانی و علیدوست (۱۳۹۲)، نادریان و قدوسی (۱۳۹۴) و گانتر و کریستولوا (۲۰۱۶) نیز به نحوی در تحقیقات خود به این موارد اشاره داشتند. سرمایه‌گذار بخش خصوصی مادامی که سرمایه‌گذاری در صنعت ورزش فکر خواهد کرد که زمینه‌های ابتدایی آن فراهم باشد و در کمترین شرایط متضرر نشود. با وجود مشکلاتی که کشور ما در زمینه‌هایی چون محیط رقابتی غیر شفاف، تغییرات مستمر در محیط اقتصادی و وضعیت نامناسب گمرک، ورود به بازار بورس و... دارد از ابتدایی‌ترین مسائل بهداشتی فردریک هرزبرگ برخوردار نیست. هر مقدار ریسک اولیه کمتر باشد جذب سرمایه‌گذار در صنعت ورزش حرفه‌ای کشور افزایش خواهد داشت. زیرا سرمایه‌گذار بخش عمده‌ای از منابع مالی خود را باید خرج کند تا در آینده به سود برسد و ماهیت ورزش حرفه‌ای نیز همین سرمایه‌داری را تقویت می‌کند؛ به همین دلیل است که این عامل به‌عنوان مهم‌ترین الگوی ذهنی شناخته شده است. دومین الگوی ذهنی اولویت‌دار «قانون‌گرایان» بود. قانون‌گرایان تأکید می‌کنند که موانع سرمایه‌گذاری در ورزش حرفه‌ای کشور به دلیل مشکلاتی از قبیل «نبود ساز و کارهای قانونی برای ورود بخش خصوصی»، «مقاومت برخی جریان‌ها در برابر حضور سرمایه‌گذاران در ورزش کشور»، «حاکمیت قانونی ضعیف در امور ورزشی»، «مشکلات سیاست‌های اقتصادی دولت» و «مداخلات غیرقانونی در مناقصه‌ها و مزایده‌ها» می‌باشد. قوانین در ایران فاقد همسویی منافع کارگر، سرمایه‌گذار و کارفرما است و تضاد منافع این دو گروه از موانع جدی جذب سرمایه‌گذاری در ایران است. به طور خاص در این تحقیق در ورزش حرفه‌ای کشور وجود قوانین دست و پا گیر یا بالعکس قوانینی که به سادگی می‌توان زیر پا گذاشت از حقوق سرمایه‌گذار دفاع نمی‌کند و این حس را به سرمایه‌گذار القا می‌کند که قوانین و سیاست‌های موجود سعی در مداخله دارد و فضای ایجاد شده، ریسک سرمایه‌گذاری را بالا می‌برد. در این راستا باید قوانینی وضع کرد که به‌طور شفاف از حقوق سرمایه‌گذاران دفاع کند و این مانع که در دست دولت و سیاست‌های کشور است، حل و مرتفع گردد. سومین الگوی ذهنی اولویت‌دار «بازارگرایان» بود. همان‌طور که از اسم این الگو برمی‌آید، خبرگان یکی از موانع سرمایه‌گذاری در ورزش حرفه‌ای کشور را معطوف به بازار و درآمدزایی می‌دانند. مشکلات این الگوی ذهنی شامل «فقدان شفافیت مالی و اقتصادی در بخش‌های ورزشی»، «بازار محدود ورزش کشور»، «سیستم بسته اقتصادی کشور و عدم حمایت از سیستم اقتصادی باز»، «مشکلات درآمدزایی به‌صورت حرفه‌ای و بلیط فروشی»، «نرخ زیاد سود تسهیلات اعطایی برای سرمایه‌گذاری بخش خصوصی» و «عدم نظام مدیریت درست بازاریابی ورزشی در ورزش حرفه‌ای» بود. سرمایه‌گذاری ارتباط مستقیمی به بازار و کسب درآمد در فواصل کوتاه‌مدت و بلندمدت دارد. سرمایه‌گذار به دلایل مختلفی وارد ورزش حرفه‌ای می‌شوند و یکی از مهم‌ترین آنها کسب سود مالی است که ارتباط مستقیمی با کسب بازار دارد. کسب بازار ورزش حرفه‌ای کشور با توجه به عواملی که بیان شد، کم است و گنجایش توسعه کمی دارد. از این رو یکی از مهم‌ترین موانع نیز می‌باشد. در جهت حل این مشکل باید لیگ‌های ورزش حرفه‌ای در کشور، باشگاه‌های ورزشی و متولیان دولتی امر ورزش سعی در ایجاد محیط رقابتی و منطبق بر اصول بازاریابی روز دنیا کنند تا بخش خصوصی دغدغه‌های اولیه را نداشته باشد. در این صورت است که سرمایه‌گذاران می‌توانند با اطمینان خاطر بیشتری، پول خود را وارد ورزش حرفه‌ای کنند و علاوه بر ایجاد درآمد برای خود و ذینفعان، به توسعه ورزش حرفه‌ای کشور نیز کمک کنند.

چهارمین الگوی ذهنی از منظر خبرگان «جذاب‌گرایان» بودند. این الگوی ذهنی نشان دهنده این مسئله است که ورزش حرفه‌ای کشور از چندان جذابیتی که بتواند حضور سرمایه‌گذار را تشویق کند، برخوردار نیست. مشکلاتی از قبیل «کوچک بودن ابعاد بازار سرمایه ورزش در ایران»، «لیگ‌های ورزشی ضعیف»، «برگزاری کم رویدادهای بین‌المللی ورزشی»، «بازگشت سرمایه ضعیف»، «مالکیت دولتی بسیاری از سازمان‌های ورزشی» و «عدم درآمدزایی به شکل حرفه‌ای از حق پخش تلویزیونی و رسانه تلویزیون» باعث عدم جذابیت مناسب برای حضور سرمایه‌گذار می‌شود. در تحقیقات نادریان و

قدوسی (۱۳۹۴)، پاپاتولیوس و همکاران (۲۰۱۸) و کلنبرگ و باترا^۱ (۲۰۱۹) به جنبه‌های جذابیت که بتواند حضور سرمایه‌گذار را تشویق کند اشاره کرده بودند و با این نتیجه مطابقت داشت. وقتی ورزش حرفه‌ای ما جذابیت کافی ندارد برای سرمایه‌گذار تردیدهای جدی به وجود خواهد آمد. اما بسیاری از موارد قابل حل می‌باشد. مطمئناً با برنامه‌ریزی می‌توان این جذابیت‌ها را ایجاد کرد. به عنوان مثال یکی از راهکارهای ایجاد جذابیت می‌تواند ایجاد حق پخش تلویزیونی و شبکه‌های هواداری و جذب اسپانسر باشد که بدین وسیله هر باشگاه ورزشی بتواند مسابقات و محصولات را به نمایش و فروش بگذارد. پنجمین الگوی ذهنی تاثیرگذار بر جذب سرمایه‌گذار ورزشی «ساختارگرایان» بود. مشکلاتی از قبیل «عدم بخش‌بندی ساختار ورزش کشور»، «ضعف فن‌آوری و تکنولوژی به‌روز در ایران»، «زیرساخت‌های ورزشی ضعیف و عدم تطابق با استانداردهای جهانی» و «فقدان امکان‌سنجی و تحلیل هزینه منفعت» عوامل شناسایی شده تأثیرگذار بود. این الگو به این معنی است که ساختار ورزش حرفه‌ای کشور و زیرساخت‌های موجود به گونه‌ای است که حضور سرمایه‌گذار در ورزش حرفه‌ای را مشکل می‌سازد. یکی از مهم‌ترین آنها مربوط به فناوری‌های جدید در ورزش می‌باشد که تحولات زیادی را به وجود آورده است. ورزش کشور ایران به دلیل مشکلات تکنولوژی نتوانسته است خود را با استانداردهای جهانی مطابقت دهد. این ضعف به مرور زمان باعث خواهد شد که ورزش حرفه‌ای کشور رو به افول رود و از منظر بین‌المللی و به آماتوری پیش رود. همان‌طور که در سال‌های اخیر مشاهده شده ورزش حرفه‌ای کشور نتوانسته به خوبی عمل کند و مشکلات ساختاری که بعضاً به وجود آمده است، ضررهای مالی هنگفتی به باشگاه‌ها و فدراسیون‌های ورزشی تحمیل کرده است. پس جای تعجب ندارد که ساختارگرایان یکی از الگوهای ذهنی تأثیرگذار و مهم باشد. آخرین الگوی ذهنی شناسایی شده «حمایت‌گرایان» بود. این الگوی ذهنی نشان دهنده این است که باید از سرمایه‌گذاران و بخش خصوصی حمایت شود و مزایای ویژه‌ای قائل شد تا سرمایه‌گذاران را تشویق به سرمایه‌گذاری در صنعت ورزش حرفه‌ای کند. نادریان و قدوسی (۱۳۹۴) و گارسوس و همکاران (۲۰۱۷) نیز بیان کرده بودند که برای تشویق سرمایه‌گذار در ورزش و صنعت گردشگری ورزشی نیز باید از آنها حمایت شود که با این نتیجه همپوشانی داشت. «فقدان برنامه‌ریزی جامع و روشن برای ارتقاء سرمایه‌گذاری»، «نظام انگیزشی کم برای سرمایه‌گذاران در صنعت ورزش»، «نبود مشوق‌ها و حمایت‌های مالیاتی مناسب برای سرمایه‌گذاری» و «عدم تخصیص تسهیلات مناسب به بخش خصوصی در کارگروه اشتغال و سرمایه‌گذاری» از مشکلات الگوی ذهنی حمایت‌گرایان بود.

در یک نتیجه‌گیری باید بیان کرد که برای جذب سرمایه‌گذار ورزشی، ابتدا باید مشکلات و موانع را بر طرف کرد و سپس اقدام به شناسایی عوامل توسعه پرداخت و آسیب‌شناسی این تحقیق نشان داد که موانع موجود در این راه به مراتب بیشتر از جذابیت آن برای سرمایه‌گذار است. از آن جایی که امروزه ورزش حرفه‌ای کشور با مشکلات زیادی دست و پنجه نرم می‌کند و منابع دولتی برای پیش‌برد اهداف ورزش حرفه‌ای کافی نیست، از بخش خصوصی باید به بهترین شکل ممکن بهره برد. همه الگوهای ذهنی بیان شده به یکدیگر مرتبط هستند و نمی‌توان یک الگو را بر الگوی دیگر ارجحیت داد، بلکه باید به همه آنها توجه شود. باید این موانع حل یا کاهش پیدا کند، زیرا سرمایه‌گذار با هدف کسب سود وارد می‌شود و در صورت سود سرمایه‌گذار و حمایت از آن، معامله‌ای برد برد شکل خواهد گرفت. از این رو پیشنهاد می‌شود که دولت اختیارات اجرایی خود در صنعت مرتبط با ورزش حرفه‌ای را کاهش داده و سعی کند اختیارات نظارتی را جایگزین کند، همچنین پیشنهاد می‌شود که مراکز دولتی از زیرساخت‌ها و امکانات خود به بهترین شکل استفاده کنند و سعی کنند خودشان را با استانداردهای جهانی وفق دهند. مانند آستان قدس رضوی که با وجود امکانات گسترده و پیشرفته‌ای که دارد (مانند ورزشگاه امام رضا، استخرها و سالن‌های بدنسازی مجهز و ...) از ظرفیت‌های خود در رویدادهای بین‌المللی استفاده نمی‌کند؛ زیرا با برگزاری رویدادهای بین‌المللی مختلف، دید سرمایه‌گذاران به کشور مثبت خواهد بود و انگیزه ورود آنها مهیا خواهد شد.

منابع

- خسرومنش، رحیم؛ خبیری، محمد؛ علی دوست قهفرخی، ابراهیم، اسدالهی، آمنه (۱۳۹۷). «طراحی مدل مفهومی حمایت ورزشی در ایران». پژوهش‌های معاصر در مدیریت ورزشی، شماره ۱۶: ۱-۱۱.
- خسروی‌زاده، اسفندیار؛ بهرامی، علیرضا، حقدادی، عابد (۱۳۹۳). «موانع سرمایه‌گذاری و مشارکت بخش خصوصی در ورزش استان مرکزی»، مطالعات مدیریت ورزشی، شماره ۲۴: ۲۰۷-۲۲۲.
- ریزوندی، آیه؛ افروزه، محمدصادق؛ جلیوند، محم. (۱۳۹۹). «شناسایی چالش‌های کسب و کارهای ورزشی در بحران کوید -۱۹ و ارائه راهکار»، مطالعات مدیریت ورزشی، شماره ۶۱: ۲۶۵-۲۸۸.
- عسگریان، فریبا؛ فرجی‌دانا، احمد؛ گودرزی، محمود و جعفری، افسر (۱۳۸۴). «بررسی وضعیت اقتصادی صنعت ورزش ایران در سال‌های ۱۳۷۷ و ۱۳۸۰»، نشریه حرکت، شماره ۲۴: ۲۵-۴۳.
- علی‌دوست قهفرخی، ابراهیم؛ جلالی فراهانی، مجید؛ گودرزی، محمود؛ نادران، الیاس (۱۳۹۲). «تحلیل موانع فرهنگی و اجتماعی مؤثر بر اجرای سیاست‌هایی کلی اصل ۴۴ قانون اساسی در ورزش حرفه‌ای ایران»، مطالعات مدیریت ورزشی، شماره ۲۰: ۷۹-۹۶.
- گیاه‌شناس بن بازاری، جواد؛ ساعی، احمد؛ زیباکلام، صادق؛ ملک محمدی، حمیدرضا (۱۳۹۸). «سیاست‌گذاری ورزشی در ایران با تأکید بر مرجعیت‌های چندگانه تصمیم‌گیری». پژوهش‌های معاصر در مدیریت ورزشی، شماره ۱۸: ۶۵-۷۶.
- مصلی‌نژاد، محمد؛ قهرمان تبریزی، کورورش؛ شریفیان، اسماعیل (۱۳۹۳). «موانع خصوصی‌سازی امکانات ورزشی دانشگاه‌های دولتی ایران»، پژوهش در ورزش تربیتی، شماره ۶: ۸۷-۱۱۲.
- میرزاخانی، حسن (۱۳۹۱). «الزامات سرمایه‌گذاری خارجی در سال تولید ملی، حمایت از کار و سرمایه ایرانی»، مجله اقتصادی (دوماهنامه بررسی مسائل و سیاست‌های اقتصادی)، شماره ۱۲: ۱۱۲-۹۳.
- نادریان، مسعود؛ قدوسی، نرگس (۱۳۹۴). «شناسایی تنگنای موجود در سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در تولید وسایل و تجهیزات ورزشی»، پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی، شماره ۱۲: ۶۳-۷۳.
- Baker Tilly, (2010). "Social impact evaluation. North Lanark shire Leisure". Available from: <https://www.nlleisure.co.uk/images/PDFs/Annual-Reports/SROI-Report.pdf>.
- Baker Tilly, (2012). "Edinburgh leisure: social impact evaluation. The City of Edinburgh Council". Available from: http://www.edinburgh.gov.uk/download/meetings/id/36153/item_5b_edinburgh_leisure_social_impact_evaluation.
- Baker Tilly, (2013). "Telling the story of our actions using social return on investment. Manchester Sport and Leisure Trust". Available from: <http://www.manchestersportandleisure.org/sites/default/files/MSLT%20SROI%20Full%20Report.pdf>.
- De Bosscher, V., Bingham, J., & Shibli, S. (2008). "The global sporting arms race: An international comparative study on sports policy factors leading to international sporting success". Meyer & Meyer Verlag.
- De Bosscher, V., Bingham, J., & Shibli, S. (2015). "An international comparison of the sports policy factors leading to international sporting success (spliss2) in 15 nations". Vub. ac. be, 1-24.
- Dedusenko, E. (2021). "Impact Investing in Sports and Healthcare: problems and trends in measurement". In BIO Web of Conferences (Vol. 29, p. 01020). EDP Sciences.
- Dziemianowicz, W., Łukomska, J., & Ambroziak, A. A. (2019). "Location factors in foreign direct investment at the local level: the case of Poland". Regional Studies, 53(8): 1183-1192.
- Dziemianowicz, W., Łukomska, J., & Ambroziak, A. A. (2019). "Location factors in foreign direct investment at the local level: the case of Poland". Regional Studies, 53(8): 1183-1192.
- Garsous, G., Corderi, D., Velasco, M., & Colombo, A. (2017). "Tax incentives and job creation in the tourism sector of Brazil's SUDENE area". World development, 96: 87-101.
- Gutiérrez Portilla, P., Maza Fernández, A. J., Villaverde Castro, J., & Hierro Franco, M. (2016). Foreign direct investment in the Spanish regions: What are the influencing factors?
- Hooley, G., Greenley, G., Fahy, J., & Cadogan, J. (2001). "Market-focused resources, competitive positioning and firm performance". Journal of marketing Management, 17(5-6): 503-520.
- Houlihan, B., & Zheng, J. (2013). "The Olympics and elite sport policy: Where will it all end?" The international journal of the history of sport, 30(4): 338-355.

- Huang, Z., Chiu, C. L., Mo, S., & Marjerison, R. (2018). "The nature of crowd funding in China: Initial evidence". *Asia Pacific Journal of Innovation and Entrepreneurship*, 12(3): 300-322.
- Huo, Y. (2019). "Statistical Analysis of Chinese Sports Industry Listed Companies Competition Factor and Strategic Performance in Fully Market Environment". *Ekoloji*, 28 (107): 2697-2703.
- Kolenberg, M., & Batra, A. (2019). "The role of sport in the development of tourism: A study on awareness, opinion, preference and selected stakeholders contribution by sport tourists and non-sport tourists in Bangkok and Pattaya City". *International Research E-Journal on Business and Economics*, 1(2).
- Liu, Bao, S. L. Hu, H. X. Xu, and J. H. Gao. (2009) "Indices of equality of EPHSs in China." *Chinese J Health Policy* 6: 13-17.
- Meek, A. (1997). "An estimate of the size and supported economic activity of the sports industry in the United States". *Sport Marketing Quarterly*, 6: 15-22.
- Milano, M., & Chelladurai, P. (2011). "Gross domestic sport product: The size of the sport industry in the United States". *Journal of Sport management*, 25(1): 24-35.
- Ndivo, R. M., & Manyara, G. (2018). "Appraising the role of public sector in Kenya's competitiveness as a tourism investment destination: Hotel investors' perspectives". *Tourism and Hospitality Research*, 18(3): 400-407.
- Papadopoulos, N., Ibrahim, Y., De Nisco, A., & Napolitano, M. R. (2018). "The Role of Country Branding in Attracting Foreign Investment: Country Characteristics and Country Image". *MERCATI & COMPETITIVITÀ*.
- Siemińska, E. (2020). "Specificity of investing on the sports real estate market". *Journal of Physical Education and Sport*, 20: 1156-1164.
- Thibaut, E., Eakins, J., Vos, S., & Scheerder, J. (2017). "Time and money expenditure in sports participation: The role of income in consuming the most practiced sports activities in Flanders". *Sport Management Review*, 20(5): 455-467. <https://doi.org/10.1016/j.smr.2016.12.002>.
- Wang, Y., Wang, Y., & Li, M. X. (2019). "Regional characteristics of sports industry profitability: Evidence from China's province level data". *Physical A: Statistical Mechanics and its Applications*, 525: 946-955.
- Weller, J. N. (2020). Systemic barriers and facilitators of help-seeking and highly performing individuals in business and sports.

به این مقاله این گونه استناد کنید:

جافری، پریسا؛ همتی نژاد، مهرعلی (۱۴۰۰). «شناسایی الگوهای ذهنی خبرگان در خصوص موانع جذب سرمایه‌گذار در ورزش حرفه‌ای ایران»، پژوهش‌های معاصر در مدیریت ورزشی، ۱۱ (۲۲): ۹۹-۱۱۲.